

Z pomoci rodzeného Hórcana Pawoła Hejduški smy wuslédžili mjena tehdyšich hrajerjow. Wotlěwa spóznamy Bena Mlynka, Feliksa Pjetaša, Franca Lehnerta, Reinera Kawša, Jurja Bětku, Jurja Nowaka (mlynka), Franca Šrama, Bjarnata Rjedu, Gerata Libša a .....?

Serbska wubranka do Českeje

12. a 13. septembra budže sokołska wubranka „starych knjezow“ z hosćom w Owčarach za Mělnikom. Jan Macka a Józef Šwon staj zamołwitez za koparske mustwo z hrajerjemi nad 35 lětami. Wonaj staj zestajaloj kolektiw z jednotow Hórki, Ralbicy/Hórki, Njebjelicy, Chróscicy a Radwor. Z koparskej wubranku podadža so na zajězd do susodneho kraja zaslužbni čtonojo Serbskeho Sokoła kaž tež sponsorjo našeho towarstwa. Program je w hrubym tajkile:

- Wotjězd budže sobotu, 12. septembra, w 9.00 hodź. we Worklecach. Pojědźemy přez Budyšin na hranicu w Seifhennersdorfje/ Varnsdorfje a dale na Nový Bor, Česku Lipu a Mělnik. Po puću chcemy wobjedować a potom dojeć do Owčar, něhdze 15 kilometrow za městom nad Woltawu/Łobjom.

- Zetkanje ze seniorami Sokoła Owčary budže najskej w 15.00 hodź. jako předejra tamnišeho 1. mustwa, kiž změje dypkownu hru w 17.00 hodź. Po zhromadnej wječeri na sportnišću wotměje so zabawne zarjadowanje.

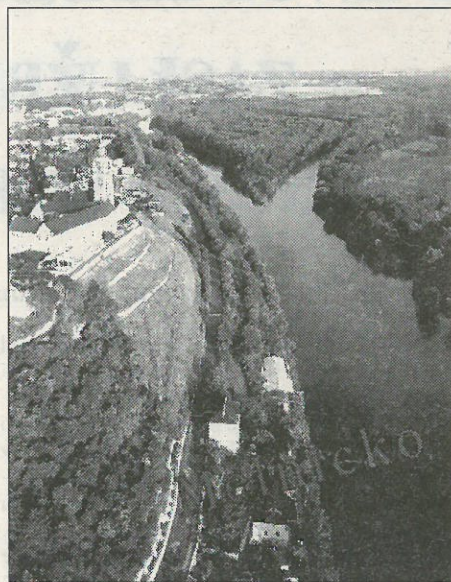
- Nocować budžemy w chatach při haće, jenož něhdze kilometr wot sportnišća zdalejnym. (Hrajerjo sokołskeje wubranki rjany

areal hižo z lěta 1996 znaja, hdžež w juniju na turněrje přebywachu.)

- Njedzeli, 13. septembra, wotjědźemy z Owčar po snědani w hosćencu při wočerstwjenišću. Po puću domoj pozastanjemy a wobjedujemy. Zažne popołdno chcemy zaso doma być.

Dokładniše informacije wozjewimy hišće raz w Serbskich Nowinach.

Něchtózkuli budže drje so prašeć, hač je to přeni raz, zo nastaji so serbska wubranka „starych knjezow“ (džensa wšak so zwjetša w seniorach rěči). Tomu tak njeje. Připadnje namakachmy w prjedawšej Nowej dobie je wudaću ze 6. awgusta lěta 1966 na stronje 13 přiloži wobraz we wobłuku rozprawništwa wo wulkim swjedenju k 15. rónicy

załoženja SJ Hórki. Technisce nic předobry wobraz pokazuje přerjny serbsku wubranku starych knjezow a k tomu tónle tekst: „Z 5:2 je serbska wubranka starych knjezow přećiwotym z Hórnikec dobyła.“ **M. Krawc**

Terminy Serbskeho Sokoła

- 3.9.1998 posedženje předsydstwa Sokoła w 9.00 hodź w Serbskim domje w Budyšinje
- 12./13.9.98 zajězd sokołskeje wubranki starych knjezow do Owčar
- 3.10.98 turněr starych knjezow w kopańcy wo pokal Sokoła w 13.00 hodź. w Ralbicach
- 17.10.98 turněr serbskich wučerskich mustwow we volleyballu wo pokal Serbskich Nowin w 9.00 hodź. w Slawiji w Radworju
- 15.1.99 hlowna zhromadźizna Serbskeho Sokoła we 18.00 hodź. w sportowym domje w Hórkach
- 27.2.99 17. sokołski volleyballowy turněr wo pokal Domowiny we 8.00 hodź. w Slawiji w Radworju

Smjeć 😊 so směš...

Šulerjo dyrbyja doma nastawk k temje kopańca pisać. Jank přemysluje, potom jenož tole do zešiwka sformuluje: „Hra je bohužel dyrbyja wupadnyć.“

„Pjasćowanje je krasny sport“, wuchwaluje přeco zaso přihladowar. „Šće da wy pjasćowar?“ praša so susod. „Ně, zubny lékar.“

Trenar praji w přestawce pjasćowarjej: „Jeli će přećiwnik w přichodnym kole zaso młóci, to tola jemu tež jednu porjadnje wotykn!“

SOKOŁSKE LISTY

40 lět Sokol (prjedy Rotacija) Budyšin

Pětr Šolta,
dołholětny předsyda
Rotacije, so
dopomina...

- zo zeńdže so dnja 1. awgusta 1958 (bě to pjatk wječor) na žurli Serbskeho domu něhdze 40 sobudželačerjow serbskich statnych institucijow Budyšina k załoženju noweje sportoweje jednotki: zawodneho sportoweho zjednoćenstwa (skrótšenka ZSZ) Rotacija Budyšin

- zo slusachu do přerjeho předsydstwa Rotacije Jurij Grós jako předsyda, Jan Pohonč jako městopředsyda a zamołwitez za organizatoriske prašenja, Manfred Adam jako agitator, Glowacki jako hlowny pokladnik a Bertholdec jako nazwučowarka

- zo měješe Rotacija lěto po załoženju hižo 138 zapisanych člonow, kotřiž sportowachu w dzewjeć sekcijach: we volleyballu, kehelowanju, blidotenisu, lochkoatletice, powšitkownej gymnastice, wumělskej gymnastice, hórskim pućowanju, kopańcy, třelenju z kłokom a prokom; po 1990 hač do džensnišeho skutkuja jako samostatne wotdžele Sokoła Budyšin jenož hišće kehelowanje, volleyball

Tole běchu volleyballisća Rotacije w léce 1965 na zajězdze do Českeje: wotlěwa stejo J. Šolta, M. Krawc, J. Wornar, St. Rjeda, sedžo wotlěwa G. Hrjehor, P. Šolta, dr. B. Korjeńk, dr. H. Faska, njeboh J. Wincar.

Koparske mustwo Budyskich serbskich institucijow w léce 1963 tworješe zaklad za nastaje sekcije kopańcy pola Rotacije. Před hru w Humboldtowym haju widžimy zady stejo wotlěwa sudnika U. Schildu, P. Hejdušku, A. Kowarja, P. Šoltu, G. Hrjehorja, W. Hölzela, H. Wjelu a L. Zahrodnika, klečo wotlěwa W. Sandera, B. Rječku, M. Krawca, Kř. Rjedu, Bj. Rjedu a dr. M. Völkela.

a žónska gymnastika

- zo podpěrowachu hač do 1990 Rotaciju předejšim statne serbske institucije financielnje a materielnje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Serbska čišćernja „Nowa Doba“, Zwjazkowe předsydstwo Domowiny, Němsko-Serbske ludowe dźiwadlo, Serbski ludowy ansambl, Institut za serbski ludospyt, Akademija pedagogiskich wědomosćow (APW)

- zo měješe Rotacija přinošować ke aktiwizowanju sportoweho žiwjenja w serbskich institucijach

- zo nawjedowachu Rotaciju/Sokol Budyšin jako předsyda po rjedze Jurij Grós 7 lět, Pětr Šolta 16 lět, Handrij Nowak 9 lět, Kito Hendrich 6 lět; wot lěta 1996 nawjeduje Frank Wappler naše zapisane sportowe towarstwo

- zo staj Jurij Dyrlich a Pawo Hejduška wot załoženja Rotacije hač do džensnišeho z člonom a wukonjataj zamołwitez čestnohamtske džělo

- zo hrajachu we wobwodnym měridle naši volleyballisća 14 lět - z toho 2 léce we wobwodnej lize - pod nawodom Józefa Kilanka; žónske volleyballowe mustwo hraješe 5 lět we wobwodnej klasy a dvě léce

(Dale na stronje 2)

(Pokročowanje ze strony 1)

we wobwodnej lize; nimale dwaj lédziesiątkaj přislušaču naši blidotenisća wobwodnej klasy

- zo bě za čas Rotacije Hagen Franka najwuspěšniši młodostny kehelar ze 4 titlemi na wokrjesnych a jednym titlom na wobwodnych mistrstwach, za čas Sokoła Budyšin bě wón jónu wokrjesny mistr

- zo bě Jurij Dyrlich trójce wokrjesny a jónu samo wobwodny mistr w kehelowanju

- zo bu Arno Rasser jako zbrašeny-senior jónu wokrjesny a dwójce wobwodny mistr w kehelowanju

- zo je wotdžěl kehelowanje najwuspěšniši kolektiv Rotacije/Sokoła ze 14 wokrjesnymi a 5 wobwodnymi mistrskimi titlemi

- zo nawjedowaše Mikławš Krawc 21 lět sekciju volleyball Rotacije

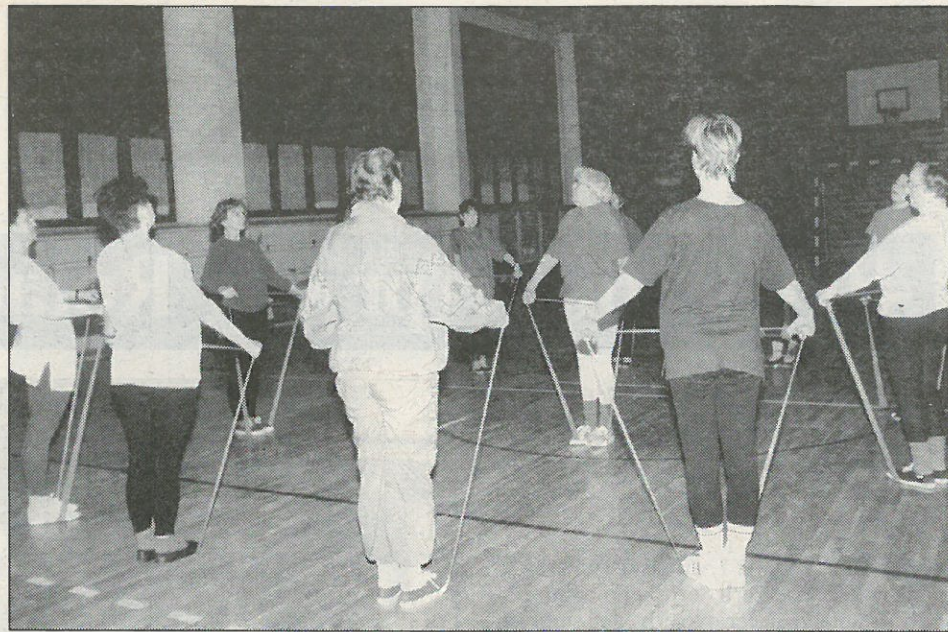
- zo registrujemy jako najwjetši wuspěch pola mustwow žónsku šestku młodžiny B we volleyballu, kotraž zaměstni so w měridle NDR mjez najlěpšimi 15 mustwami

- zo bě najwuspěšniši blidotenist pola zbrašených w Drježdžanskim wobwodze tež jónu Siegfried Rawa wot Rotacije Budyšin

- zo nawjeduje wot lěta 1967 Gretel Kölmann žónsku gymnastisku skupinu, kotrejž přisluša něhdže 30 sportowcow - hišće džen- sa 76lětna Gretel Kölmann jako nazwučowarka skutkuje!

- zo přewjedzemy kóždy lěto škotowe mistrstwo Rotacije, při čimž wubědžišaj sej Jurij Hanto a Siegfried Rawa najčastišo 1. městno; po léce 1990 přewjedujemy wotewrjene sokolske škotowe mistrstwa

- zo organizowachmy do přewrótka wjele lět masowe sportowe swjedženje za přistajených serbskich institucijow - pak wonka na sportniščach, pak we wulkej hali na Naměšće měra (džensa Na třělničcu)

Gymnastiska skupina Sokoła Budyšin zwučuje prawidłownje pod nawodom mjezty m hžo 76lětnje Gretel Kölmann (na wobrazu srjedža). Foto: M. Höntsch

- zo namoťweše wjednistwo Rotacije wšěch swojich člonow do aktiwneho sobudžěla w měšćanskich Domowinskih skupinach

- zo sahaše skutkowanje Rotacije do Serbskeje polytechniskeje wyšeje šule, do Serbskeje rozšěrjeneje wyšeje šule, do Lutheroweje šule a tež do serbskeje pěstowarnje „Jan Radyserb-Wjela“

- zo zestaješej so serbskej sportowej delegaciji 1965 a 1967 do Českeje (do Spalených Pořić a Dobřan pola Plzenja) hłownje ze sportowcow Rotacije

- zo njezarjadowaše Rotacija jenož pokalne turněry z wjesnymi mustwami (na přikład w Hórkach), ale bě tež zamołwita za přewjednje mjezynarodnych turněrow we volleyballu na festiwalach serbskeje kultury

... a tole su džensniši volleyballisća Sokoła Budyšin. Mustwo ma wabjenski tekst serbskeho elektromištara Mikławška resp. dženika Serbske Nowiny. Fota: priw.

Srjódki ze stawiznow Rotacije...

... podawa Pawoł Hejduška

Rejowachmy jenož lětko

Lěta dołho hraješe „wubrane“ mustwo Budyškich serbskich institucijow kopańcu při wšelakich přiležnosćach. Wobdžělichmy so samo na hrach wo pokal Domowiny, wězo ze snadnymi wuhladami na wuspěch. Štyri lěta po založenju Rotacije - potajkim w léce 1962 - započachmy pod mjenom sportoweje jednotki najprjedy z přečelskimi hrami a wot 1963 potom z dypkowymi hrami. Jako nowačk dyrbychmy w najnišej 3. wokrjesnej klasy započec. Při přenjeju hrě na pódlanskim polu Młynkec łuki zrani so wrotar Geisler a dyrbješe 8 njedžel do gipsa hač nad koleno. Při štwórtjej hrě kopny hrajer Traktora Minakał srjedźnemu nadběhowarjej Rotacije (to běch ja) wot zady do praweje nohi, zo wotpači so mi džěl kulki. Z tym dyrbješe dalši hrajer na wosom njedžel do gipsoweho škórna. Tak so sta, zo wjacorych zranjených a chorych hrajerjow dla lědma 11 aktiwnych zličichmy. Za jězbu do Małego Wjelkowa bě nam SLA přečelnje bus přewostajit. Wulki Ikarus přijědze, ale lědma so pjelnješe. Tak dyrbješe we Wjelkowie samo busowy šofer sobu hrač, zo móžachmy scyła nastupic. Tajke starosće mějachmy cyłu hrajnu dobu - tohodla po jeničkim léce mustwo Rotacije zaso wotzjewich. Džěl hrajerjow wosta jako volleyballist pola Rotacije, tamni džěchu k Póšce Budyšin. Lěto dypkowych hrow skónči so z tutej bilancu: 6 hrow dobychmy, dwójce hrajachmy

(Dale na stronje 3)

(Pokročowanje ze strony 2)

njerozsudnje, 11 króć přěhrachmy. Naspomnić chcju hrajerjow - běchu to Měrko Statnik, Jurij Liška, Achim Kowar, Mikławš Krawc, Gerat Hřejor, Manfred Šlosar, Křesćan Rjeda, Pawoł Hejduška a němscy přečeljo Mulansky, Globš, Dottermusch, Hoffmann, Schonke, Nikol, Kuschel, Geisler, Groh a Sommer.

Spěšny blidotenist

We wobwodnej klasy hrajece 1. blidotenisowe mustwo Rotacije měješe na dypkownu hru wotjěca a čakaše před bydlenjom Gottfrieda Müllera, kiž bě šesty muž mustwa. Wón pak njebě so hišće z džěla wrócił. Tuž bjez njeho wotjědžechu. Hdyž do Großröhrsdorfa dojědžechu, „spěšny blidotenist“ Müller hižo w sportowej drasće trenowaše. Hdze bě ze svojim motorskim naš Barkas z druhimi

hrajerjemi přescahnyl, to nchtó pytnyl njebě.

Uniwersalny ženij

W našich rjadach, wosebje pak mjez volleyballistami, mamy mnohostronskich sportowcow. Najuniwersalniši pak bě Achim Kowar, kiž bě w štyrjoch sekcijach zapřijaty: pola kehelowarjow, blidotenistow, koparjow a skónčnje pola volleyballistow. Džensa 65lětny starosta Serbskeho Sokoła hraje hišće volleyball w mustwje wučerjow Budyskeho Serbskeho gymnazija.

Mjezynarodna Rotacija

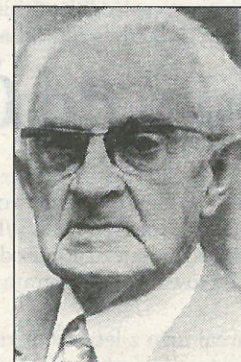
W hrajnym léce 1975/76 hraješe ze znamješkom „R“ Rotacija Budyšin mustwo młodych pólskich sportowcow we volleyballowej ludosportowej klasy. Běchu to w Budyšinje bydla a w kombinacije Postup w Džěznicekach

džělacy Polacy. Woni čujachu so mjez serbskimi a němskimi sportowcami Rotacije dočderje. Bjez wulkich wušparanjow doby pólske mustwo kóždu hru, pozbudžowane tež mócnje wot swojich kolegow. Pólske hesla ze zmahowanjom běto-čerwjeneje chorhoje běchu samozrozumliwe. Jasnje dobychu Polacy mistrstwo - někotrych hrajerjow nazwučowar Józef Kilank potom samo w 1. mustwje Rotacije zasadzi. Bohužel so poněčim jedyn za druhim do domizny nawróci a mustwo rozpadny.

Čmowa hra

Na přečelsku hru běchu sej blidotenisća do Wojerec dojěli. Chwilku hrajachy, potom pak so nadobo swěca hasny. Wšě pospyty, ju zaso zapinyć, wostachu njewuspěšne. Do třoch druhich halow spytachmy wučeknyć, ale wšudze bohužel bjez wuspěcha. Tuž dyrbychmy so dočasnje zaso na dompuć podac.

PAWOŁ KRJEČMAR - ZASŁUŽBNY SERBSKI SOKOŁ

K jeho 100. posmjertnym narodninam 13. septembra

W Nowym biografiskim słowniku steji pod mjenom Pawoł Krječmar, zo bě „pismiki-stajer, Domowinski prócowar, ludowy spisowacel“. To wšak njesu hišće wšě stronki jeho džělawasce na dobro Serbow. Za nas sokołow je trěbne wuzběhnyć, zo měješe Pawoł Krječmar wulke zasłužby při rozwiću a skrućenju w léce 1920 založeného Serbskeho Sokoła. Pohnuwany k aktiwitám w Sokole bu cyle wěšće tež přez dožiwnjenje VII. wšosokołskeho zlěta w juliju 1920 w Praze, jako přislušeše delegaciji Serbow na tutym čětozwočuwanskim swjatku po boku Jana Skale, Jana Bryla, Marka Smolerja, Hermana Šlecy a dalšich. Pawoł Krječmar bu do předsydstwa

Łužisko-Serbskeho Sokołskeho Zwjazka (tajke bě po 1923 oficialne pomjenowanje towarstwa) wuzwolony. Hač do 1933 bě zapisowar Sokoła.

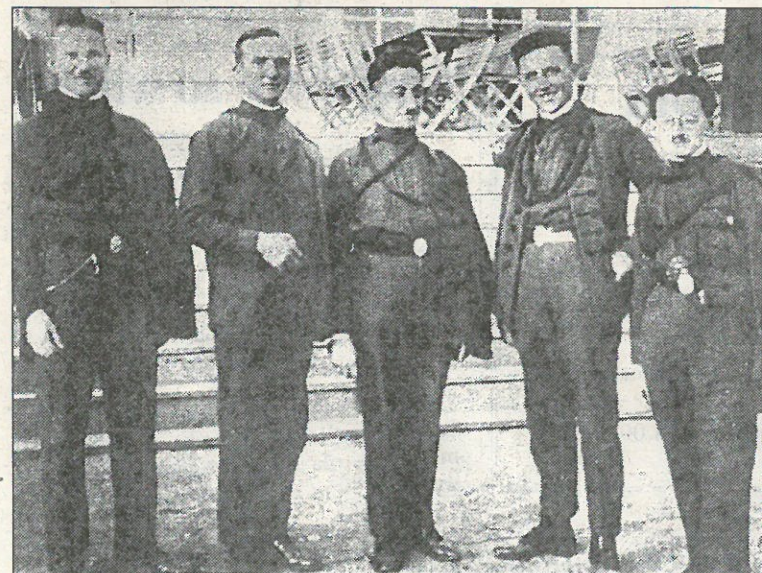
W léce 1929 wuńdže Krječmarjowa zběrka basnjow „Raj mysłow, sonow z lužiskich honow“. W njej su tež basnje ze sportowej tematiku, mjez druhim „Swěrnosć Sokoła“. K tomu so hodži krjesba Měrćina Nowaka-Nječorinškeho „Lubosć“, předstajaca pachola w sokołskej drasće a njewjestu w ewangelskej narodnej drasće Budyskeje kónčiny.

Tež w Sokołskich Listach namakamy mnohe přinoški Krječmarja. W léce 1933 njewuchadžeše tutón wokolnik hižo, Serbski

Sokoł dyrbješe so rozpušćic. Hnydom po 1945 pak da so sokoł Pawoł Krječmar do džěla - jemu mamy so na přikład džakowac za přenjeju powójnsku protyku, čisćanu za lěto 1946 w Rumburku. Wozroźenja Serbskeho Sokoła pak so bohužel dočakał njeje.

Z česćownosću spominamy na swojego sokołskeho bratra Pawoła Krječmarja!

M. Krawc

Předsydstwo Sokoła z Pawołom Krječmarjom (1. wotprawa)

Swěrnosć Sokoła

*Sym měta luboh' sokoła,
šwarnoh' zróstnoh' pachola,
wulečat je do swěta,
daloko do słowjansćwa.*

*Sym horce sylzy plakata,
hubku jemu zawdata,
Sokolik mój je so smjat,
pjeršćenik mi zloty dat.*

*Pjeršćenik mi blyskota,
hdyž sym sama, zrudnuška:
„Sokolik twój přihdže nas,
potom z tobu swjeći kwas.“*

*Sokolik je přilečat -
za ruku mje spěšnje wzat.
Bóh Krzej je so z njejbja smjat,
naju zbožo žohnowat.*

